

รายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA
(Committee Assessment Report: CAR)

หลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568)

คณะคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วันที่ตรวจประเมิน วันที่ ....21...เดือน.กรกฎาคม...พ.ศ. ...2569.....

(การตรวจประเมินแบบ ☐online ☑on-site)

รายนามคณะกรรมการประเมิน

.....ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. หนึ่งฤทัย จันทรคามิ

....กรรมการ

อาจารย์ ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง

.....กรรมการ

(อาจารย์ณภัทติญา ชูสกุล)

ผลการตรวจประเมิน

1.ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้องค์ประกอบที่ 1 การกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ตารางที่ 1 สรุปผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินองค์ประกอบที่ 1

เกณฑ์การประเมินของหลักสูตรตัวบ่งชี้ 1.1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน พ.ศ. 2558	ผลการดำเนินงาน	
	เป็นไปตามเกณฑ์ (✓)	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ (✗)
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	✓	
4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน	✓	
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	✓	
6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)	✓	
7. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	✓	
8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	✓	
9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	✓	
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาของหลักสูตรหรือทุกรอบ 5 ปี	✓	
สรุปผล : หลักสูตรมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์การกำกับมาตรฐานทั้งสิ้น ....10..... ข้อ		

หมายเหตุ ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

ปริญญาตรี ประเมินเกณฑ์ 5 ข้อ (เกณฑ์ข้อ 1 - 4 และ 10)

บัณฑิตศึกษา ประเมินเกณฑ์ 10 ข้อ (เกณฑ์ข้อ 1 - 10)

สรุปผลการประเมินตนเององค์ประกอบที่ 1 การกำกับให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมิน
1.1	☑ หลักสูตรได้มาตรฐาน ☐ หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2.ผลการประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร

2.1 สรุปผลคะแนนโดยรวม

ตารางที่ 2 ผลประเมินรายเกณฑ์ AUN-QA

Criteria	Score
1. Expected Learning Outcomes	1
2. Programme Structure and Content	1
3. Teaching and Learning Approach	2
4. Student Assessment	2
5. Academic Staff	2
6. Student Support Services	3
7. Facilities and Infrastructure	3
8. Output and Outcomes	1
Overall Score	2

Based on the assessment results, the หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร programme at ราชภัฏมหาสารคาม university ❒ fulfills ☑does not fulfill the AUN-QA requirements to be awarded the AUN-QA certificate. The overall quality assurance implemented by the programme is

- ❒ Absolutely Inadequate
- ☑ Inadequate and Improvement is Necessary
- ❒ Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate
- ❒ Adequate as Expected
- ❒ Better Than Adequate
- ❒ Example of Best Practice
- ❒ Excellent (Example of World-class or Leading Practice

2.2 คะแนนผลประเมินรายเกณฑ์ย่อย AUN-QA

ตาราง 3 สรุปคะแนนผลประเมินรายเกณฑ์ย่อย AUN-QA

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
1	**Expected Learning Outcomes**		
1.1	The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders	2	1
1.2	The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	2	1
1.3	The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	2	2
1.4	The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	2	1
1.5	The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.	2	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**1**
2	**Programme Structure and Content**		
2.1	The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive,	2	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.		
2.2	The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	2	1
2.3	The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	2	1
2.4	The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	2	1
2.5	The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated	2	2
2.6	The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	2	3
2.7	The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.	2	3
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**1**
3	**Teaching and Learning Approach**		
3.1	The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	3	2
3.2	The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	4	3
3.3	The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	4	2
3.4	The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn,	3	3

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g. commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).		
3.5	The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	4	3
3.6	The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.	3	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**2**
4	**Student Assessment**		
4.1	A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	2	2
4.2	The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	2	2
4.3	The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	2	3
4.4	The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	2	3
4.5	The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning	2	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	outcomes of the programme and its courses.		
4.6	Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	2	4
4.7	The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.	2	3
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**2**
5	**Academic Staff**		
5.1	The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	3	1
5.2	The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	3	1
5.3	The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	2	2
5.4	The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	4	3
5.5	The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	4	2
5.6	The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their	4	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	academic freedom, are well defined and understood.		
5.7	The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.	3	1
5.8	The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	3	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)		**2**
6	**Student Support Service**		
6.1	The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	3	4
6.2	Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	3	2
6.3	An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	2	4
6.4	Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.	4	2
6.5	The competences of the support staff rendering student services are shown to be	2	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.		
6.6	Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.	2	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**3**
7	**Facilities and Infrastructure**		
7.1	The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	4	4
7.2	The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	4	4
7.3	A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	3	4
7.4	The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.	4	3
7.5	The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	4	3
7.6	The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	2	3

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
7.7	The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	4	3
7.8	The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.	2	2
7.9	The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.	2	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**3**
8	**Output and Outcomes**		
8.1	The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	1
8.2	Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	N/A	1
8.3	Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	1
8.4	Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.	2	1
8.5	Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**1**
	คะแนนภาพรวม Criteria 1-11		

ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

ตาราง 4 สรุปผลประเมินภาพรวม และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
1. Expected Learning Outcomes	หลักสูตรกำหนด PLOs ที่ครอบคลุมทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป (Generic Outcomes) และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทางด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร (Specific Outcomes) และมีการกำหนดระดับการเรียนรู้ของ PLOs ตาม Learning Taxonomy ไว้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร	หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวนกระบวนการกำหนด PLOs ให้เป็นระบบและตรวจสอบย้อนกลับได้ โดยใช้ข้อมูลจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ Reference ที่เหมาะสมกับระดับปริญญาเอก รวมทั้งทบทวนความสอดคล้องของ PLOs กับ CLOs ในทุกรายวิชา พัฒนากลยุทธ์การสื่อสาร PLOs ให้เหมาะสมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม และจัดทำระบบประเมินการบรรลุ PLOs ที่มีวิธีการ เครื่องมือ เกณฑ์ และช่วงเวลาการประเมินที่ชัดเจน
2. Programme Structure and Content	หลักสูตรมีรายละเอียดรายวิชาและมีการสื่อสาร Course Specification ให้นักศึกษารับทราบ รวมทั้งมีโครงสร้างรายวิชาเลือกเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาความสนใจเฉพาะทาง และมีการดำเนินการทบทวนหลักสูตรตามรอบ โดยปรับปรุงจากหลักสูตร พ.ศ. 2562 เป็นหลักสูตร พ.ศ. 2568	หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวนการออกแบบหลักสูตรตามหลัก Backward Curriculum Design โดยใช้ PLOs เป็นฐานในการวิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็น แล้วนำไปกำหนดโครงสร้างรายวิชา CLOs และ Curriculum Mapping ให้สอดคล้องกัน รวมทั้งนำ Feedback จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมาใช้ปรับปรุงรายวิชาและเนื้อหา ทบทวนให้ PLO ทุกข้อมีรายวิชาบังคับรองรับ จัดลำดับรายวิชาตาม Learning Progression และเพิ่มความยืดหยุ่นในการเลือกเรียนตามความสนใจและความเชี่ยวชาญของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
3. Teaching and Learning Approach	หลักสูตรมีการรับรู้และเริ่มนำปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย คือ “บัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น” มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการสื่อสารผ่านกิจกรรมปฐมนิเทศ การประชุมหลักสูตร การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และเอกสารทางการศึกษา นอกจากนี้ หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วม เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย การนำเสนอ การเลือกหัวข้อศึกษา การทำโครงงาน การเรียนรู้จากกรณีศึกษา รวมทั้งมีรายวิชาที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกการค้นคว้า วิเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอผลงาน อันเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนาทักษะทางวิชาการ	หลักสูตรพึงพิจารณาการพัฒนาระบบการสื่อสารปรัชญาการศึกษาให้ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยเฉพาะนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก พร้อมทั้งกำหนดให้เห็นชัดว่าปรัชญาการศึกษาถูกนำไปใช้ในรายวิชาหรือกิจกรรมใด หลักสูตรควรทบทวนการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับ CLOs ของแต่ละรายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการกำหนด Active Learning ให้ครอบคลุมทุกรายวิชา นอกจากนี้ ควรกำหนดนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และแนวคิดผู้ประกอบการให้ชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีวัดและประเมินผลที่สามารถยืนยันได้ว่านักศึกษาเกิดทักษะดังกล่าวจริง รวมถึงควรนำผลประเมินและข้อเสนอแนะจากปีที่ผ่านมาและความต้องการของภาคการทำงานมาใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
4. Student Assessment	หลักสูตรมีการกำหนดระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยมีการประเมินก่อนเข้าศึกษา ระหว่างศึกษา และก่อนสำเร็จการศึกษา มีการใช้ มคอ.3 และ มคอ.5 เป็นเครื่องมือในการกำหนดและรายงานผลการประเมินรายวิชา มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและเงื่อนไขการผ่านรายวิชา รวมถึงมีการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัย อีกทั้งมีการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักศึกษาในช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยเฉพาะการแจ้งผลคะแนนหรือข้อเสนอแนะหลังการสอบย่อย สอบกลางภาค หรือการส่งชิ้นงาน เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำผลไปปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้	หลักสูตรพึงพิจารณาการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ CLOs และ PLOs อย่างชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากยังพบว่าหลักฐานเกี่ยวกับวิธีประเมินที่หลากหลายและการเชื่อมโยงกับ CLOs ของแต่ละรายวิชายังไม่ชัดเจน รวมทั้งพึงพิจารณาการปรับ CLOs ใน มคอ.3 ให้สะท้อนลักษณะเฉพาะของแต่ละรายวิชา หลักสูตรพึงพิจาราการกำหนดระบบอุทธรณ์ผลการประเมินให้เป็นรูปธรรม มีผู้รับผิดชอบและบุคคลกลางที่ชัดเจน พร้อมสื่อสารให้นักศึกษารับทราบอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรจัดทำ rubrics, marking schemes, timelines และ test blueprint ในรายวิชาที่เหมาะสม เพื่อรับประกันความตรง ความเที่ยง และความเป็นธรรมของการประเมิน และควรพัฒนาระบบวัดการบรรลุ PLOs โดยตรง รวมถึงทบทวนและปรับปรุงกระบวนการประเมินผลอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับ CLOs และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
5. Academic Staff	หลักสูตรมีคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของหลักสูตร และมีการใช้กลไกของมหาวิทยาลัยในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะ ความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนการให้รางวัลและการยกย่องบุคลากร	หลักสูตรพึงพิจารณาพัฒนาระบบบริหารอาจารย์ให้ชัดเจนในระดับหลักสูตร ทั้งการวางแผนอัตรากำลังและผู้สืบทอด การติดตามภาระงาน การกำหนดและประเมินสมรรถนะเฉพาะของอาจารย์ การมอบหมายงานตามคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาเป็นรายบุคคล ตลอดจนการนำผลประเมินไปใช้ส่งเสริมความก้าวหน้า การพัฒนา และการยกย่องให้รางวัลอย่างเป็นระบบ
6. Student Support Services	หลักสูตรมีระบบรับเข้านักศึกษาที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน และมีระบบติดตามความก้าวหน้า ผลการเรียน และภาระการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทใกล้ชิดในการให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	หลักสูตรพึงพิจารณาพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนนักศึกษาให้มีแผนระยะสั้นและระยะยาวที่ชัดเจน เพิ่มกิจกรรมพัฒนานักศึกษาทั้งด้านวิชาการและทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน กำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนให้สัมพันธ์กับความต้องการของผู้เรียน และนำผลประเมินบริการมาใช้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนด Benchmark ที่เหมาะสมเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการ

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
7. Facilities and Infrastructure	มหาวิทยาลัย คณะ และบัณฑิตวิทยาลัยมีทรัพยากรสนับสนุนการเรียนและการวิจัยที่ค่อนข้างพร้อม ทั้งห้องเรียน อุปกรณ์ ห้องประชุม ระบบสารสนเทศ และห้องสมุดดิจิทัล โดยเฉพาะทรัพยากรทางกายภาพและ Digital Library ที่มีความเพียงพอและพร้อมใช้สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	หลักสูตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพึงพิจารณาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับการเรียนและการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาได้เพียงพอ โดยเฉพาะพื้นที่จัดเก็บข้อมูลออนไลน์ ความครอบคลุมของสัญญาณเครือข่ายพื้นที่เรียนรู้หลังเวลาราชการ ความปลอดภัย และการเข้าถึงสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งควรกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนและนำผลประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกไปใช้พัฒนาอย่างเป็นระบบ
8. Output and Outcomes	หลักสูตรมีผลผลิตและผลลัพธ์เกิดขึ้นจริง ทั้งผู้สำเร็จการศึกษา ผลงานวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนมีช่องทางรับข้อมูลความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม ซึ่งเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปพัฒนาระบบติดตามผลลัพธ์ของหลักสูตรต่อไปได้	หลักสูตรพึงพิจารณาพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลลัพธ์ในระดับหลักสูตรให้ครอบคลุมการสำเร็จการศึกษา การออกกลางคัน ระยะเวลาสำเร็จการศึกษา การมีงานทำ ผลงานวิจัย การบรรลุ PLOs และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลาการติดตาม ค่าเป้าหมาย และวิธีวิเคราะห์อย่างชัดเจน พร้อมนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงผลลัพธ์ของหลักสูตรและกำหนด Benchmark ที่เหมาะสมเพื่อเปรียบเทียบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ (เกณฑ์ย่อย)

ตารางที่ 5 ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
1. Expected Learning Outcomes				**1**
1.1 The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders		จาก มคอ.2 และจากการสัมภาษณ์ พบว่า 1.กระบวนการกำหนด PLOs ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าเกิดจากการวิเคราะห์ VMI, Stakeholder Needs และ Reference อย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้น โดยยังไม่พบร่องรอยที่ชัดเจนของกระบวนการ กำหนด Stakeholders ที่จำเป็น รวบรวมความต้องการ วิเคราะห์/กลั่นกรอง เชื่อมโยงกับ VMI และ Reference จนนำไปสู่การกำหนด PLOs 2.ไม่พบหลักฐานว่าหลักสูตรได้นำหลักสูตรอ้างอิงหรือกรอบสมรรถนะที่เหมาะสมมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อกำหนดระดับและความโดดเด่นของ PLOs อย่างแท้จริง 3.การสื่อสาร PLOs ยังไม่มีกลยุทธ์ที่จำแนกกลุ่มผู้รับสาร เนื้อหา ช่องทาง ช่วงเวลา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน แม้จะมีการเผยแพร่ผ่าน Facebook แต่ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่า Stakeholders ที่จำเป็นได้รับรู้และเข้าใจ PLOs จริง **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการกำหนด PLOs ใหม่ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ โดยกำหนด Stakeholders ที่จำเป็นต่อการออกแบบหลักสูตร รวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับ VMI และ Reference ที่เหมาะสมสำหรับระดับ	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ปริญญาเอก แล้วจึงกำหนด PLOs และ Learning Level พร้อม จัดทำแผนการสื่อสารที่เหมาะสมกับ Stakeholder แต่ละกลุ่มและ ติดตามผลการรับรู้จริง		
1.2 The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.		จากการตรวจเอกสาร มคอ.2 และ มคอ.3 และจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.การกำหนด CLOs จาก PLOs ยังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบครอบคลุมทุกรายวิชา โดยหลักฐานที่มีคุณภาพพบเพียงบางรายวิชา ขณะที่รายวิชาอื่นยังไม่สามารถยืนยันได้ว่า CLOs ถูกพัฒนาจาก PLO ที่รายวิชารับผิดชอบอย่างถูกต้อง 2.พบความไม่สัมพันธ์สอดคล้องใน Curriculum Mapping และความสัมพันธ์ระหว่าง PLO–CLO ซึ่งสะท้อนว่าการกำหนด Learning Level และบทบาทของ CLO ในการผลักดัน PLO ยังไม่สอดคล้องกันอย่างเพียงพอ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวน CLOs ของทุกรายวิชาโดยเริ่มจาก PLO ที่รายวิชารับผิดชอบ กำหนด Action Verb และ Learning Level ให้สัมพันธ์กับ PLO และธรรมชาติของรายวิชา ตรวจสอบความสอดคล้องของ PLO–CLO Mapping ทั้งหลักสูตร และกำหนดกระบวนการทวนสอบคุณภาพ CLOs ก่อนนำไปใช้ เพื่อให้การดำเนินงานมีมาตรฐานเดียวกันในทุกรายวิชา	1	
1.3 The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes	จาก มคอ.2 พบว่า PLOs ของหลักสูตรมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมทั้ง ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป (Generic Outcomes) และ ผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทางด้าน	จาก มคอ.2 ไม่พบการใช้ Reference ที่เหมาะสม มาใช้ในการทำ Generic Outcomes และ Specific Outcomes ที่กำหนดมีความเหมาะสม เพียงพอ และมีระดับความเข้มข้นสอดคล้องกับการผลิต	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
(related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	วิจัยและพัฒนาหลักสูตร (Specific Outcomes) จึงถือว่ามีโครงสร้างพื้นฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งสองประเภทตาม Requirement	บัณฑิตระดับปริญญาเอก โดยเฉพาะสมรรถนะเฉพาะทางด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงทักษะทั่วไปที่จำเป็นต่อบทบาทนักวิจัยและผู้นำทางวิชาการ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป พึงพิจารณานำ Reference ที่เหมาะสม เช่น กรอบสมรรถนะหรือหลักสูตรระดับปริญญาเอกในศาสตร์เดียวกันหรือใกล้เคียง มาใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบ Generic และ Specific Outcomes เพื่อทบทวนความครบถ้วน ระดับความลึก และจุดเด่นของ PLOs ให้เหมาะสมกับคุณวุฒิระดับปริญญาเอก		
1.4 The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.		จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรยังไม่มีกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะกลุ่มภายนอก และนำมาใช้กำหนด PLOs **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จำเป็นต่อการออกแบบผลลัพธ์บัณฑิต โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ รวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการอย่างเป็นระบบ แล้วจำแนกว่าความต้องการร่วมที่สำคัญควรนำไปกำหนดหรือทบทวน PLOs ส่วนความต้องการเฉพาะกลุ่มอาจนำไปพัฒนารายวิชาเลือกหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมแสดงร่องรอยการตัดสินใจให้ตรวจสอบย้อนกลับได้	1	
1.5 The programme to show that the expected learning outcomes		จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า แม้หลักสูตรมีบัณฑิตแล้ว แต่ ยังไม่มีระบบการประเมินการบรรลุ PLOs ที่ดำเนินการจริงและสามารถยืนยันได้ว่าผู้เรียนบรรลุ PLO แต่ละข้อในระดับใด โดย	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
are achieved by the students by the time they graduate.		ยังไม่พบการกำหนดอย่างชัดเจนว่า PLO แต่ละข้อจะประเมินจากสมรรถนะหรือหลักฐานใด ใช้วิธีและเครื่องมืออะไร ประเมินในช่วงเวลาใด ใช้เกณฑ์หรือค่าเป้าหมายเท่าใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ และจะรวบรวมผลเพื่อสรุปการบรรลุของผู้เรียนอย่างไร **หลักสูตรพึงพิจารณา** พัฒนาระบบการประเมินการบรรลุ PLOs โดยเริ่มจากการวิเคราะห์สมรรถนะที่ต้องการของแต่ละ PLO และกำหนดองค์ประกอบที่ต้องประเมิน เช่น ความรู้ ทักษะทางปัญญา และสมรรถนะเฉพาะทาง แล้วกำหนดวิธีประเมิน เครื่องมือ เกณฑ์และค่าเป้าหมาย จุดเวลาวัด ผู้รับผิดชอบ และวิธีสังเคราะห์ผลให้ชัดเจน จากนั้นดำเนินการประเมินจริงและนำผลที่ได้ไปใช้ระบุ PLO ที่บรรลุหรือยังไม่บรรลุ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป		
2. Programme Structure and Content				**1**
2.1 The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.	จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า หลักสูตรมีการจัดทำและสื่อสาร Course Specification ให้นักศึกษารับทราบ	จากการตรวจหลักฐานและการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.Program Specification ยังไม่ถูกสื่อสารอย่างเป็นระบบ โดยยังมีความเข้าใจว่าการเผยแพร่ Program Specification คือการนำมคอ.2 ทั้งเล่มไปเผยแพร่ 2.หลักสูตรยังไม่ได้กำหนดชัดเจนว่า Stakeholder กลุ่มใดจำเป็นต้องได้รับการสื่อสาร Program Specification ผ่านช่องทางใด **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนและพัฒนารายละเอียดของหลักสูตร (Program Specification) และรายละเอียดของรายวิชา (Course	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		Specification) ให้มีความครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และมีเนื้อหาสอดคล้องตรงกันกับ มคอ.2 ฉบับล่าสุดในทุกสื่อ พร้อมทั้งกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จำเป็นต้องได้รับข้อมูลแต่ละประเภท และวางแผนการสื่อสารผ่านช่องทางที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลของหลักสูตรและรายวิชาได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกัน		
2.2 The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.		จาก มคอ.2 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.หลักสูตรยังไม่ได้ใช้กระบวนการ Backward Curriculum Design ในการออกแบบหลักสูตรอย่างแท้จริง โดยไม่ได้เริ่มจาก PLOs แล้ววิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และเจตคติ (KSA) ที่จำเป็นต่อการบรรลุ PLO เพื่อนำไปออกแบบโครงสร้างและรายวิชา แต่ใช้การจับคู่กรอบผลลัพธ์ที่มีอยู่กับรายวิชาเป็นหลัก นอกจากนี้ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568 ยังคงใช้โครงสร้างและรายวิชาจากหลักสูตร พ.ศ. 2562 เป็นส่วนใหญ่ โดยไม่พบร่องรอยการออกแบบหรือพัฒนารายวิชาใหม่ที่เกิดจากการวิเคราะห์ PLOs และ KSA อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs–รายวิชา–CLOs–กิจกรรมการเรียนรู้–การประเมินผลยังไม่สามารถยืนยันความสอดคล้องเชิงโครงสร้างได้ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการออกแบบหลักสูตรโดยใช้ Backward Curriculum Design คือ นำ PLOs เป็นจุดตั้งต้น วิเคราะห์ KSA ที่จำเป็นของ PLO แต่ละข้อ แล้วนำผลไปกำหนดโครงสร้างหลักสูตร	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		รายวิชา คำอธิบายรายวิชา และ CLOs อย่างเป็นเหตุเป็นผล พร้อมตรวจสอบความสอดคล้องต่อเนื่องไปยัง TLA และ Assessment		
2.3 The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.		จาก มคอ.2 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.หลักสูตรไม่ได้นำ Feedback จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะภายนอก มาใช้ปรับปรุงองค์ประกอบของหลักสูตรที่นอกเหนือจาก PLOs อย่างเป็นรูปธรรม โดยหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568 ยังคงใช้รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตร พ.ศ. 2562 เป็นส่วนใหญ่ ไม่พบการพัฒนารายวิชาใหม่หรือการปรับสาระสำคัญของรายวิชาที่สามารถเชื่อมโยงกลับไปยังความต้องการหรือข้อเสนอแนะของ Stakeholders ได้ ส่วนรายวิชาใหม่ที่เพิ่มเข้ามาเป็นรายวิชาแกนร่วมตามข้อกำหนดของบัณฑิตวิทยาลัย จึงยังไม่สะท้อนการออกแบบจาก Feedback ของหลักสูตรเอง **หลักสูตรพึงพิจารณา** กำหนดกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และคัดเลือก Feedback จาก Stakeholders โดยเฉพาะกลุ่มภายนอก แล้วนำข้อมูลที่ไม่จำเป็นต้องกำหนดเป็น PLO มาใช้ทบทวนโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา คำอธิบายรายวิชา เนื้อหา หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมจัดทำร่องรอยการตัดสินใจให้สามารถตรวจสอบได้ว่า Feedback ใดนำไปสู่การปรับปรุงส่วนใดของหลักสูตร	1	
2.4 The contribution made by each course in achieving the		จาก มคอ.2 พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) มีรายวิชาที่รับผิดชอบไม่ครบถ้วน ทั้งนี้พบอว่า PLO4 ยังไม่มีรายวิชา	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
expected learning outcomes is shown to be clear.		บังคับทำหน้าที่รับผิดชอบและผลักดันอย่างชัดเจน ทำให้ไม่สามารถรับประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาเพื่อบรรลุ PLO4 เนื่องจากหากฝากการผลักดันไว้กับรายวิชาเลือก ผู้เรียนบางคนอาจไม่ได้เลือกเรียนรายวิชานั้น 2.พบรายวิชาบังคับบางรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาที่ประเมินแบบ S/U หรือ I/S ที่ปรากฏเป็นช่องว่างใน Curriculum Mapping และยังไม่ระบุว่ามีส่วนสนับสนุน PLO ใด ทั้งที่เป็นรายวิชาที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน สะท้อนว่าการกำหนดบทบาทของแต่ละรายวิชาต่อการบรรลุ PLOs ยังไม่สมบูรณ์และไม่สามารถแสดงความครอบคลุมของหลักสูตรได้ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวน Curriculum Mapping ทั้งระบบ โดยตรวจสอบว่า PLO ทุกข้อมีรายวิชาบังคับรองรับอย่างเพียงพอ และทุกรายวิชาบังคับ รวมถึงรายวิชาที่ประเมินแบบ S/U หรือ I/S มีบทบาทในการผลักดัน PLO อย่างชัดเจน พร้อมทบทวนระดับและน้ำหนักการมีส่วนร่วมของแต่ละรายวิชา เพื่อให้สามารถรับประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีเส้นทางการเรียนรู้ที่นำไปสู่การบรรลุ PLO ครบทุกข้อ		
2.5 The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated	จาก มคอ.2 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการจัดลำดับรายวิชาก่อน–หลังตามเหตุผลทางศาสตร์และประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน ทำให้แผนการเรียนมีลำดับต่อเนื่องในระดับหนึ่ง	จาก มคอ.2 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า การจัดลำดับรายวิชายังไม่ได้ใช้ Learning Level เป็นฐานในการออกแบบอย่างเป็นระบบ และโครงสร้างรายวิชายังคงมีลักษณะใกล้เคียงหลักสูตร พ.ศ. 2562 โดยไม่พบร่องรอยว่ารายวิชาในแต่ละช่วงถูกกำหนดให้พัฒนาผู้เรียนจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับกลางและระดับสูงอย่างไรอย่างชัดเจน	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวนการจัดลำดับรายวิชาโดยกำหนด Learning Level และสมรรถนะที่คาดหวังในแต่ละช่วงของหลักสูตรให้ชัดเจน ตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง ไปสู่ระดับสูง/เฉพาะทาง พร้อมแสดงว่ารายวิชาแต่ละภาคเรียนต่อยอดความรู้และทักษะจากรายวิชาก่อนหน้า และบูรณาการกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่ระดับผลลัพธ์ที่คาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา		
2.6 The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	จาก มคอ.2 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีรายวิชาเลือกจำนวน 5 รายวิชา และกำหนดให้นักศึกษาเลือกเรียนรวม 6 หน่วยกิต แสดงว่ามีการจัดทางเลือกไว้ในโครงสร้างหลักสูตร	จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาไม่ได้เลือกเรียนรายวิชาเลือกที่ตอบสนองความสนใจและความจำเป็นเฉพาะบุคคลได้จริง เนื่องจากนักศึกษาต้องหารือและตกลงร่วมกันเพื่อเลือกเรียนรายวิชาเดียวกันทั้งกลุ่ม เพื่อให้หลักสูตรสามารถเปิดสอนได้ ส่งผลให้ผู้เรียนที่มีความสนใจหรือหัวข้อดุษฎีนิพนธ์แตกต่างกันอาจไม่สามารถเลือกวิชาที่เหมาะกับตนเองได้อย่างอิสระ โดยเฉพาะในระดับปริญญาเอกที่ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางตามโจทย์วิจัยของตน **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกลไกการเปิดรายวิชาเลือกที่ยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ ความเชี่ยวชาญ และความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับดุษฎีนิพนธ์ของตนได้จริง รวมทั้งกำหนดแนวทางให้คำปรึกษาในการเลือกรายวิชาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เฉพาะทางของผู้เรียนแต่ละคน	3	
2.7 The programme to show that its curriculum is reviewed	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการดำเนินการทบทวนและปรับปรุง	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า ข้อมูลที่ใช้ประกอบการทบทวนหลักสูตรยังไม่ครอบคลุมความต้องการของภาค	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.	หลักสูตรโดยมีกระบวนการทบทวนหลักสูตรตามรอบเวลา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและดำเนินการปรับปรุงจากหลักสูตร พ.ศ. 2562 เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568	การทำงานอย่างเพียงพอ โดยข้อมูลส่วนใหญ่ยังอาศัยเสียงสะท้อนจากศิษย์เก่า ขณะที่ยังไม่เห็นข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต นายจ้าง หรือหน่วยงานภาคการทำงานที่สามารถสะท้อนสมรรถนะที่ต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพได้อย่างชัดเจน **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนกระบวนการทบทวนหลักสูตรให้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคการทำงานและผู้ใช้บัณฑิตอย่างเป็นระบบ และนำผลที่ได้มาใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง รายวิชา และเนื้อหาของหลักสูตร เพื่อให้สามารถแสดงได้ว่าการทบทวนแต่ละรอบช่วยให้หลักสูตรยังคงทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของภาคการทำงานได้จริง		
3. Teaching and Learning Approach				**2**
3.1 The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	จาก SAR R 3.1 หน้า 38 พบว่า - มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้ประกาศใช้ปรัชญาการศึกษา โดยกำหนดว่า “บัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น” - หลักสูตรได้เริ่มดำเนินการเผยแพร่และสื่อสารปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้แก่คณาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา สื่อสารกับนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบและแจ้งให้นักศึกษาทราบก่อนการเรียนในแต่ละภาคเรียน และมอบหมายให้อาจารย์นิเทศแจ้งและ สื่อสารให้ผู้ใช้บัณฑิตทราบถึง	จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษาปัจจุบันพบว่า การสื่อสารและการนำปรัชญาการศึกษาไปใช้ยังขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนบางรายและยังไม่เกิดเป็นความเข้าใจร่วมในระดับหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้สอนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้สอนรายวิชาแกนร่วมหรือผู้สอนจากภายนอกหลักสูตร ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่ามีความเข้าใจตรงกันและนำปรัชญาการศึกษาไปใช้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม **หลักสูตรพึงพิจารณา** พัฒนากระบวนการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษากับอาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวข้องให้เป็นระบบ และกำหนดแนวทางให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปรัชญาดังกล่าวควรถูกสะท้อนผ่าน	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ปรัชญาการศึกษา เมื่อลงพื้นที่นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ - หลักสูตรได้กำหนดและมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนนำปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย สอดแทรก ใช้ในการเรียน การสอนโดยการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกรายวิชา	กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาหรือกิจกรรมใด พร้อมติดตามการนำไปใช้จริง เพื่อให้เกิดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกันในระดับหลักสูตร		
3.2 The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	จาก SAR หน้า 38 พบว่า หลักสูตร ได้ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนการสอน โดยมีการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้: - **ในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร** นักศึกษาได้มีการนำเสนอหัวข้อ หรือประเด็นที่ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการศึกษาค้นคว้างานวิจัย วิเคราะห์ สรุป และนำเสนอ ต่อผู้สอน - **การออกแบบ ระบบและนวัตกรรมการวิจัยพัฒนาหลักสูตร** ให้นักศึกษาเลือก และออกแบบระบบ และนวัตกรรมการวิจัยพัฒนาหลักสูตรที่สนใจ ศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าเรียบ เรียงสรุปและนำเสนอต่อผู้สอน	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ นักศึกษา และหลักฐานใน มคอ.2 และ มคอ.3 ไม่พบการกำหนดการมีส่วนร่วมไว้ในวัตถุประสงค์ และกระบวนการการจัดการเรียนการสอน **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนและกำหนดให้ผู้สอนออกแบบรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียนให้สัมพันธ์กับ CLOs อย่างชัดเจน เช่น การเลือกหัวข้อ วิธีดำเนินงาน หรือรูปแบบชิ้นงานภายใต้ขอบเขตที่ยังคงนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
3.3 The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	จากมคอ.3 และการสัมภาษณ์ พบว่า มีรายวิชาที่มีการจัด Active Learning ที่เห็นร่องรอยชัดเจน โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ค้นคว้า วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนและสร้างผลงาน ซึ่งสะท้อนความตั้งใจของผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก	จากการตรวจหลักฐานใน มคอ. 3 และสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน พบว่า การจัด Active Learning ยังไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา และยังไม่เห็นความสอดคล้องของ CLO–TLA–Assessment อย่างชัดเจนในภาพรวมของหลักสูตร โดยบางรายวิชายังเห็นเพียงการจัดกิจกรรม แต่ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่ากิจกรรมนั้นออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ CLO ใด และมีวิธีประเมินผลที่ตรงกับ CLO นั้นอย่างไร **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการจัดการเรียนรู้ของทุกรายวิชา โดยเริ่มจาก CLO ของรายวิชา แล้วออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและลงมือปฏิบัติตาม Action Verb และ Learning Level ที่กำหนด พร้อมกำหนดวิธีและเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของ CLO–TLA–Assessment อย่างชัดเจนในทุกวิชา	2	
3.4 The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g. commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).	- จาก SAR หน้า 39 และ มคอ.2 หน้า 48-49 พบว่า หลักสูตรมีนโยบายมอบหมายให้ผู้สอนให้สอดแทรกกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ให้นักศึกษา และ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้นักศึกษา ผ่านการจัดกิจกรรมการสอนในรายวิชา	จาก SAR หน้า 39 ยังไม่ปรากฏกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล LLL ก่อนนักศึกษาสำเร็จการศึกษา จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา พบว่า หลักสูตรยังไม่ได้กำหนดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (LLL) ที่ต้องการให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน และยังไม่พบหลักฐานว่ามีการกำหนดรายวิชาที่รับผิดชอบการพัฒนาทักษะ LLL อย่างชัดเจน หลักสูตรพึงพิจารณา	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		- ทบทวนการนำทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้รายวิชาที่กำหนดมีส่วนในการส่งเสริมผลักดันให้เกิดทักษะดังกล่าวอย่างชัดเจน		
3.5 The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	จาก SAR หน้า 40 พบว่า - หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักศึกษาโดยมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนสอดแทรก แนวคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และจากนโยบายของคณะที่มอบหมายให้หลักสูตรจัดทำโครงการสัมมนา - หลักสูตรได้มอบหมายให้อาจารย์ในหลักสูตรดำเนินการจัดกิจกรรมนำสู่การส่งเสริมนักศึกษาสำหรับการส่งเสริมแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ หลักสูตรมีนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักศึกษาโดย มอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ และนักศึกษา หลักสูตรมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดผู้ประกอบการ มีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดแนวคิดสร้างสรรค์ แต่ยังไม่มีการวัดที่สามารถมั่นใจได้ว่านักศึกษาเกิดแนวคิดผู้ประกอบการในนักศึกษาได้จริง **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการกำหนดนิยามพฤติกรรมบ่งชี้ของแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Mindset) ให้มีความชัดเจน โดยมุ่งเน้นการสะท้อนบริบทเชิงปฏิบัติจริง และพึงพิจารณาออกแบบกิจการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และสร้างนวัตกรรม (Innovation) รวมถึงการปลูกฝังแนวคิดผู้ประกอบการ (Entrepreneurial concept) ที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับ CLOs	3	
3.6 The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.		จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรยังไม่มีระบบทบทวนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ครบวงจรและสามารถยืนยันการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน โดยยังไม่เห็นการทบทวนอย่างเป็นระบบว่า TLA ของแต่ละรายวิชาสอดคล้องกับ CLOs และช่วยผลักดันผลลัพธ์การเรียนรู้ได้จริงเพียงใด รวมทั้งยังขาดการนำข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตหรือภาคการทำงานมาใช้พิจารณาความทันสมัยและความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ยังไม่พบร่องรอยที่ชัดเจนของการนำผลการทบทวนไปปรับปรุงการสอนและติดตามผลในรอบถัดไป **หลักสูตรพึงพิจารณา** พัฒนาระบบทบทวนกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมการตรวจสอบความสอดคล้องของ CLO–TLA–Assessment ความตอบสนองต่อความต้องการของภาคการทำงาน และกำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลา และผู้ทบทวนที่เหมาะสม โดยควรมีผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของรายวิชาร่วมให้ข้อคิดเห็น จากนั้นนำผลการทบทวนไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในรอบถัดไปอย่างเป็นระบบ		
4. Student Assessment				**2**
4.1 A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	จาก SAR หน้า 42 - หลักสูตรกำหนดให้ผู้สอนทุกรายวิชามีการวัดประเมินผลที่หลากหลายจากกิจกรรมที่จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของ CLOs เพื่อให้บรรลุ CLOs และวัตถุประสงค์รายวิชา โดยหลักสูตร กำหนดวิธีการ โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร กำหนดการวัด และประเมินผลการบรรลุ CLOs - หลักสูตรมีการดำเนินการประเมินผลนักศึกษาอย่างมีระบบ และมีการจัดวางที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา	จาก SAR หน้า 42 ไม่ปรากฏการวิธีการประเมินผลที่หลากหลายแบบชัดเจน และไม่มีการยกตัวอย่างรายวิชา จากการสัมภาษณ์อาจารย์ ยังไม่พบการวัดผลผู้เรียนที่หลากหลายที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และไม่สอดคล้องกับ CLOs หลักสูตรพึงพิจารณา - การกำหนดวิธีการวัดและการประเมินผลให้สอดคล้องกับ CLOs ของแต่ละรายวิชา	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	- หลักสูตรมีการกำหนดรายวิชาทุกรายวิชาในหลักสูตรกำหนด CLOs ที่สอดคล้องกับ PLOs อย่างชัดเจนใน มคอ.3 อาจารย์ผู้สอนเลือกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับ ลักษณะของผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด - หลักสูตรดำเนินการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการบรรลุผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในภาพรวม			
4.2 The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	- จาก SAR หน้า 42-43 พบว่า - หลักสูตรดำเนินการวัดและประเมินผลตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำมากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินการประเมิน และสื่อสาร ให้นักศึกษาได้รับทราบ โดยอาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชาจะต้องมีการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ ไว้ใน มคอ.3 และแจ้งให้นักศึกษารับทราบในการเรียนการสอนสัปดาห์แรก และแสดง ไว้ในคำอธิบายรายวิชา มคอ.3 ที่เว็บเพจของหลักสูตร - คณะครุศาสตร์ได้จัดทำประกาศคณะครุศาสตร์ เรื่อง การอุทธรณ์ผลการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และมีระบบ การอุทธรณ์ร้องทุกข์ที่นักศึกษาสามารถส่งได้โดยตรงที่รองคณบดีฝ่ายวิชาการและ	จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และนักศึกษา ยังไม่พบการกำหนดนโยบายอุทธรณ์ที่เป็นรูปธรรมหลักสูตรพึงพิจารณา - การระบุแนวทางการวัดและประเมินครบถ้วน ทุกรายวิชาและกำหนดแนวทางการจัดการข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินอย่างชัดเจน มีระบบอุทธรณ์ผลการประเมินที่มีคนกลางแยกจากระบบอุทธรณ์อื่น และสื่อสารให้นักศึกษารับทราบแนวปฏิบัติร่วมกัน	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	ทีมงานที่คณะได้แต่งตั้งขึ้น เพื่อเปิดโอกาส ให้นักศึกษาได้มีช่องทางในการร้องทุกข์เกี่ยวกับผลการเรียน และทุกรายวิชาดำเนินการที่เหมือนกันและมีการนำไปใช้กับ นักศึกษาทุกคน ทุกชั้นปีในลักษะเดียวกัน และแจ้งเวียนประกาศของคณะ ในการประชุมคณาจารย์และบุคลากร			
4.3 The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	จาก SAR หน้า 43 พบว่า - ได้จัดทำข้อกำหนดการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร โดยกำหนดกิจกรรม การศึกษา เรียนรู้ รายวิชาที่ต้องเรียน และเกณฑ์การประเมินการเรียนของนักศึกษา ในแต่ละภาคเรียนและในแต่ละชั้นปี เพื่อกำกับ ติดตามความก้าวหน้าทาง การเรียนและการสำเร็จ การศึกษาของนักศึกษา ในคู่มือนักศึกษาหลักสูตรได้แจ้งให้นักศึกษาทราบในการปฐมนิเทศและการเข้าเรียนในสัปดาห์แรกของรายวิชา	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ยังไม่พบการกำหนดระบบการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียน และการสำเร็จการศึกษาที่ชัดเจนและไม่พบการสื่อสารไปยังผู้เรียน หลักสูตรพึงพิจารณา - กำหนดระบบติดตามนักศึกษา การกำกับดูแล และติดตามผลการเรียนเป็นรายบุคคล มีการรายงานผลอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งสื่อสารให้ผู้เรียนรับทราบ	3	
4.4 The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	จาก SAR หน้า 43-44 พบว่า หลักสูตรมีนโยบายให้ทุกรายวิชากำหนดแผนการประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน กรอบเวลา และข้อกำหนดที่ชัดเจน	จาก มคอ.3 ไม่พบหลักฐานการกำหนดการให้คะแนนแบบ Rubic ในรายวิชาที่จำเป็นต้องมีการวัดประเมิน หลักสูตรพึงพิจารณา - การออกแบบเครื่องมือการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ มีการวัดความถูกต้องของเนื้อหา ความเที่ยง จัดทำแบบประเมิน rubrics/Marking scheme และในแต่ละรายวิชาให้ชัดเจน	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
4.5 The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.	จาก SAR หน้า 44 พบว่า - หลักสูตรกำหนดวิธีประเมินการบรรลุ PLOs และ CLOs ของหลักสูตร - หลักสูตรกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล 3 วิธี คือ การประเมินก่อนเรียน (Pretest assessment) การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผล (Summative assessment)	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่พบว่า มีวิธีการประเมินที่สามารถวัดการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่ชัดเจน และยังไม่ชัดเจนว่าการประเมิน YLO สามารถยืนยันการบรรลุ PLO ทุกข้อของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา หลักสูตรพึงพิจารณา - ทบทวนการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่สะท้อนให้เห็นถึงการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับหลักสูตร (PLOs) และระดับรายวิชา (CLOs)	2	
4.6 Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	จาก SAR หน้า 44-45 พบว่า - หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบทุกครั้งที่มี การวัดและประเมินผล โดยแจ้งให้ทราบในสัปดาห์ที่มีการเรียนการสอนในครั้งต่อไปหลังจากการวัดประเมินผล จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา - มีการให้ feedback ทันท่วงที		4	
4.7 The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry	จาก SAR หน้า 45 มคอ 2 พบว่า - หลักสูตรมีกระบวนการทบทวนการวัดและประเมินผลทุกภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชาที่เปิดสอน หลักสูตรใช้ กระบวนการและแบบฟอร์มตามที่คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ยังไม่พบการดำเนินการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ CLOs และการทำงานอย่างเป็นระบบ หลักสูตรพึงพิจารณา	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
and alignment to the expected learning outcomes.	- คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับผู้รับผิดชอบรายวิชา ดำเนินการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การบรรลุ CLOs และ PLOs ที่รายวิชาผลักดัน และตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือการวัดและประเมินผล และวิธีการวัดและประเมินผลที่บ่งบอกถึงความเชื่อมั่น (reliability) และความยุติธรรม (fairness) รวมทั้งตรวจสอบการให้ feedback กับนักศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด - หลักสูตรมีกระบวนการ การทบทวนกับบุคคลที่ 3 ที่ไม่ได้สอนในรายวิชาในภาคการศึกษานั้น ทำหน้าที่ทบทวนกระบวนการจัดการเรียนการสอน	- ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และสอดคล้องกับ CLOs รายวิชา		
5. Academic Staff				
5.1 The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.		จาก SAR SAR หน้า 47 และจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า มหาวิทยาลัยมีแผนอัตรากำลังและแผนพัฒนาบุคลากรที่ครอบคลุม อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการดำเนินการว่าหลักสูตรนำแผนอัตรากำลังนั้นมาวางแผนอัตรากำลังของหลักสูตรอย่างไร ทั้งในเรื่องของ การวางแผนทดแทนกรณีลาออก การต่อสัญญาจ้าง การเลิกจ้าง การเตรียมผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Planning) หลักสูตรควรพิจารณา ทบทวนระบบการนำเสนอหลักฐานเกี่ยวกับแผนเพื่อรองรับกรณีอาจารย์เกษียณอายุหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนกำหนด และแสดงรายละเอียดการจัดสรรภาระงานที่สะท้อนการขับเคลื่อนพันธกิจด้าน	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		การวิจัยและการบริการวิชาการให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อรักษาคุณภาพและความต่อเนื่องในการบริหารจัดการหลักสูตร		
5.2 The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.		จาก SAR หน้า 48 และจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า แม้ว่าหลักสูตรมีระบบคำนวณและจำแนกกลุ่มอาจารย์ตามค่าภาระงาน (FTE) อย่างไรก็ตาม การคำนวณ FTE และ FTEs อาจยังคลาดเคลื่อน และยังไม่พบร่องรอยหลักฐานการติดตามจากภาระงาน ว่าได้ช่วยส่งเสริมคุณภาพงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการของอาจารย์อย่างเป็นรูปธรรม หลักสูตรควรพิจารณา ทบทวนระบบบริหารจัดการภาระงาน โดยจัดทำกระบวนการติดตามและรายงานผลการกระจายงานจริง เพื่อแสดงให้เห็นว่าการปรับสมดุลภาระงานช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพทั้งด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม	1	
5.3 The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	จาก SAR หน้า 48-49 -อาจารย์จะได้รับการประเมินการปฏิบัติงานตามวงรอบปีละ 2 ครั้ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะและมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ โดยการประเมินจะพิจารณาจากภาระงานสอน การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม -หลักสูตรส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาสมรรถนะตามกรอบ Thailand PSF และนำแนวคิด UKPSF มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร มีการประเมิน	จาก SAR หน้า 48-49 และจากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ยังไม่พบการดำเนินการที่แสดงว่าหลักสูตรมีแผนการนำข้อมูลการประเมินจากคณะและมหาวิทยาลัย รวมถึงเกณฑ์สมรรถนะของอาจารย์ผู้สอนในระดับบัณฑิตศึกษามากำหนดสมรรถนะเฉพาะของอาจารย์ในสาขาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือมีการวิเคราะห์ช่องว่างของสมรรถนะ (Competency Gap Analysis) เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนารายบุคคล รวมถึงการนำผลผลการประเมินสมรรถนะถูกนำไปใช้จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์เป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	สมรรถนะผ่านระบบ Thailand PSF การประเมินผลการปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัย จาก SAR หน้า 48-49 -หลักสูตรมีการประชุมสื่อสารให้กับอาจารย์ในหลักสูตรทุกคนทราบและวางแผนการพัฒนาสมรรถนะของตนเอง	**หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนแผนดำเนินงานการกำหนดสมรรถนะเฉพาะของอาจารย์ในสาขา รวมถึงกระบวนการประเมินสมรรถนะของอาจารย์ทั้งอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยมีการสื่อสารสมรรถนะและการประเมินสมรรถนะอาจารย์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบร่วมกัน		
5.4 The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	จาก SAR หน้า 49 พบว่า หลักสูตรการมอบหมายรายวิชาหรือภาระงานให้แก่อาจารย์อาศัยข้อมูลด้านคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ โดยมีการทบทวนความเหมาะสมของการกระจายภาระงานตามความเชี่ยวชาญของอาจารย์	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ไม่พบการดำเนินการมอบหมายรายวิชาหรือภาระงานให้แก่อาจารย์ตามความเหมาะสม ไม่มีเกณฑ์และระบบการมอบหมายรายวิชาและการกำหนดภาระงานที่ชัดเจน มีเพียงการพิจารณามอบหมายภาระงานตามที่เคยรับผิดชอบมา **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการมอบหมายภาระงานของอาจารย์ที่เหมาะสมตามคุณวุฒิ คุณสมบัติประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ	3	
5.5 The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	จาก SAR หน้า 50 พบว่า - หลักสูตรมีระบบการส่งเสริมความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการบนพื้นฐานของระบบคุณธรรมที่ชัดเจน โดยมีกลไกการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้ง ร่วมกับคณะและมหาวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมผลการดำเนินงานทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการอย่างเท่าเทียม	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ยังไม่พบการดำเนินการที่แสดงว่าหลักสูตรมีการนำข้อมูลการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้ง ร่วมกับคณะและมหาวิทยาลัยมาดำเนินการ รวมถึงยังไม่เห็นระบบการส่งเสริมความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการบนพื้นฐานของระบบคุณธรรมที่ชัดเจน หลักสูตรพึงพิจารณาการกำหนดระบบการนำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้งเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสาขาที่สามารถตรวจสอบความโปร่งใสและชัดเจน และมีการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบร่วมกัน	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
5.6 The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.	จาก SAR หน้า 50- 51 หลักสูตรระบุ มหาวิทยาลัยมีการสื่อสารให้บุคลากรทราบถึง -สิทธิของบุคลากรพึงได้รับ -สิทธิพิเศษที่พึงได้รับ -สิทธิประโยชน์ -การร่วมกลุ่มต่างๆของมหาวิทยาลัย ความมีอิสระทางวิชาการและจริยธรรมวิชาชีพ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่ามหาวิทยาลัยมีการสื่อสารเกี่ยวกับสิทธิต่างๆของบุคลากรผ่านบันทึกข้อความมายังคณะ แต่ไม่พบการดำเนินการสื่อสารจากคณะไปสู่หลักสูตร **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการกำหนดระบบการสื่อสารร่วมกันระหว่างหลักสูตรและคณะเพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆจากมหาวิทยาลัยได้ครบถ้วน		
5.7 The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.		จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรยังไม่ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการจำเป็น (Training Needs) ในระดับหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ทำให้การพัฒนาอาจารย์ในปัจจุบันยังเป็นการเลือกเข้าร่วมตามความสนใจส่วนบุคคล และยังไม่พบระบบข้อมูลที่แสดงการติดตามผลหลังการพัฒนาบุคลากร หรือการประเมินว่ากิจกรรมพัฒนาที่จัดขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการที่สำรวจไว้ได้มากน้อยเพียงใด **หลักสูตรพึงพิจารณา** ดำเนินการให้ผู้สอนได้เข้ารับการพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์รายบุคคล ซึ่งรวมถึงการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการและการพัฒนาตนเอง และมีการวิเคราะห์ training needs ที่สอดคล้องกับความต้องการ และแผนงานของหลักสูตร โดยเฉพาะการอบรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร		
5.8 The programme to show that performance management	จาก SAR หน้า 51 – 52 พบว่า	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรใช้กลไกของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสาย		

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	- หลักสูตรใช้กลไกของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายวิชาการ และการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ - ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับผลการประเมินในระดับดีเด่นเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ นอกจากนี้คณะยังมีการมอบรางวัลครูดีในดวงใจ รางวัลด้านวิชาการ และรางวัลด้านวิจัย เพื่อยกย่องและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	วิชาการ และการให้รางวัลและการยกย่องชมเชย แต่ไม่พบการกำหนดเกณฑ์เฉพาะของทางหลักสูตร **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการกำหนดเกณฑ์เพิ่มเติมเฉพาะสำหรับอาจารย์ในหลักสูตรในการจัดการผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายวิชาการ และการให้รางวัลและการยกย่องชมเชย		
6. Student Support Service				
6.1 The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	จาก มคอ.2 (หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษาและการดำเนินการของหลักสูตร) SAR หน้า 55-56 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการกำหนดนโยบายการรับเข้านักศึกษา วิธีการรับ เกณฑ์การรับ คุณสมบัติ และขั้นตอนการรับนักศึกษาเข้าเรียนอย่างชัดเจน ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม - มีการประกาศ สื่อสาร เผยแพร่เกณฑ์การคัดเลือก ขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ใน		4	
6.2 Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are	จาก SAR หน้า 56-57 ระบุ หลักสูตรมีแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว โดยรวมทั้งแผนที่เป็นวิชาการและไม่เป็นวิชาการ	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่าหลักสูตรไม่มีแผนการดำเนินงานบริการสนับสนุนนักศึกษาระยะยาวที่ต่อเนื่อง รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดของแผน การติดตามผลการดำเนินงานตามแผน หรือ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อวิชาชีพ และบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม PLOs ที่หลักสูตรกำหนด	การทบทวนและปรับปรุงแผนบริการนักศึกษาโดยอาศัยผลการประเมินอย่างเป็นระบบ **หลักสูตรพึงพิจารณา** การวางแผนบริการสนับสนุนนักศึกษาทั้งด้านวิชาการและที่ไม่ใช่วิชาการในระยะยาวของหลักสูตรที่มีรายละเอียดชัดเจน เพื่อความสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ และดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนให้บริการสนับสนุนนักศึกษา เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานว่าบรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่		
6.3 An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	จาก SAR หน้า 57 การสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า หลักสูตรมีระบบติดตามความก้าวหน้าและติดตามผลการเรียน และควบคุมภาระการเรียนของนักศึกษาทุกคนอย่างเป็นระบบเป็นรายบุคคลในระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยและของทางหลักสูตรเอง หลักสูตรมีการให้ข้อมูลย้อนกลับและข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องแก่นักศึกษาผ่านที่ปรึกษา ผ่านการนัดพบ รวมถึงช่องทางออนไลน์ เช่น Line และ Facebook		4	
6.4 Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be	จาก SAR หน้า 58 ระบุ หลักสูตรมี - การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาหลากหลายรูปแบบ ทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพัฒนา Soft Skill	จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า กิจกรรมที่ทางหลักสูตรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษายังมีไม่มากพอทั้งกิจกรรมทางวิชาการและไม่มีวิชาการและทางหลักสูตรไม่มีการระบุเกณฑ์ในการเข้าร่วม	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
available to improve learning experience and employability.		กิจกรรมของนักศึกษา เช่น กิจกรรมนี้ต้องเข้าร่วมทุกคน หรือ กิจกรรมนี้เข้าเฉพาะผู้ที่สนใจ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการวางแผนการจัดกิจกรรมของหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษาทั้งกิจกรรมทางวิชาการและไม่มีวิชาการ รวมถึงเกณฑ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา		
6.5 The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.	จาก SAR หน้า 59-64 หลักสูตร ระบุมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและคณะครุศาสตร์ มีระบบและกลไกในการกำหนดสมรรถนะ (Competences) ของบุคลากรสายสนับสนุนที่ทำหน้าที่ให้บริการแก่นักศึกษา หลักสูตร ระบุ คณะครุศาสตร์ได้กำหนดกระบวนการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนทุกคนอย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ 6 เดือน (ปีละ 2 ครั้ง)	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า คณะไม่มีการดำเนินการนำข้อมูลการกำหนดสมรรถนะเฉพาะ (Competency Framework) สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนแต่ละตำแหน่งมาเชื่อมโยงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการรับสมัครและการบรรจุบุคลากรฝ่ายสนับสนุนโดยใช้สมรรถนะดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการระบุสมรรถนะเฉพาะของเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่ชัดเจนและระบุขั้นตอนการประเมินสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ให้ชัดเจนด้วย รวมทั้งใช้สมรรถนะที่กำหนดในการรับสมัคร และการบรรจุเข้าทำงาน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ตามโครงสร้างการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนที่มีหน้าที่ส่งเสริมและให้ บริการนักศึกษาอย่างชัดเจน	2	
6.6 Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.		จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และนักศึกษา พบว่า หลักสูตรไม่ได้ดำเนินการนำผลการประเมินการบริการนักศึกษาของฝ่ายสนับสนุนมาปรับปรุงงานด้านบริการหรือการส่งเสริมช่วยเหลือนักศึกษา ไม่ดำเนินการกำหนดคู่เทียบที่ปฏิบัติได้ดีกว่าในด้านการ	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ให้บริการนักศึกษา รวมถึงการเทียบเคียงผลการประเมินกับคู่เทียบเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนให้มีการประเมินด้านการส่งเสริมช่วยเหลือนักศึกษาให้ครบทุกกิจกรรม และมีการนำผลการประเมินมาใช้เพื่อปรับปรุงงานด้านการบริการและช่วยเหลือนักศึกษา และกำหนดคู่เทียบ รวมทั้งดำเนินการเทียบเคียงผลการประเมินกับคู่เทียบที่เหมาะสม เพื่อการสนับสนุนและพัฒนาการให้การบริการและช่วยเหลือนักศึกษา		
7. Facilities and Infrastructure				**3**
7.1 The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	จาก SAR หน้า 67-69 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า - คณะและสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มีห้องเรียนและพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพียงพอต่อการใช้งาน ทุกห้องเรียนได้รับการติดตั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ประกอบด้วย เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ สมาร์ททีวี และระบบเสียง ที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ - สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มีการปรับปรุงและจัดหาอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรม เช่น เครื่องเสียง อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เมื่อ		4	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	อุปกรณ์ประจำห้องเรียนเกิดความเสียหาย สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มีอุปกรณ์สำรองให้ยืมใช้ พร้อมทั้งมีระบบแจ้งซ่อมผ่านห้องธุรการ ห้องโสต และกลุ่ม Line ของบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว			
7.2 The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	จาก SAR หน้า 69-70 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า สิ่งสนับสนุนในการเรียนและการวิจัยจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสม เพียงพอและ พร้อมใช้งาน สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยและคณะครุศาสตร์ มีการจัดห้องที่พร้อมใช้ให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ทั้งในด้านห้องเรียนและห้องประชุม		4	
7.3 A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	จาก SAR หน้า 70-71 และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยฯมีระบบห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ที่มีความครอบคลุมและทันสมัยของคลังความรู้ บูรณาการฐานข้อมูลวิชาการ วารสารวิจัย ทรัพยากรสารสนเทศ และ E-book ทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้บริการแก่นักศึกษาและบุคลากร		4	
7.4 The information technology systems are shown to be set up	จาก SAR หน้า 71-72 หลักสูตร ระบุ มหาวิทยาลัย และคณะ จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นของ	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลออนไลน์ Google drive ที่มหาวิทยาลัยจัดสรรให้	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
to meet the needs of staff and students.	อาจารย์ เจ้าหน้าที่และผู้เรียน ได้แก่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ บริการห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ศูนย์ภาษาและอาคารสำนักวิทยบริการ เพื่อใช้ในการค้นคว้าข้อมูล - ในส่วนของอาจารย์ การดำเนินการต่าง ๆ มีเว็บไซต์อาจารย์ เช่น ระบบการจองห้อง ระบบการจองรถยนต์ แฟ้มสะสมผลงานของบุคลากร ระบบสลิปเงินเดือน และจัดทำระบบสำหรับนักศึกษา ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ระบบตรวจสอบเกรด ระบบประเมินอาจารย์ผู้สอน มีการจัดหาโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์ ได้แก่ โปรแกรม Windows สำหรับบริการให้บุคลากร และนักศึกษา	ไม่เพียงพอทั้งต่ออาจารย์และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและการเก็บข้อมูล **คณะ /มหาวิทยาลัย พึงพิจารณา** ทบทวนจำนวนพื้นที่ในการใช้เก็บข้อมูลที่จัดสรรให้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพึงพิจารณาวางแผนการจัดหาพื้นที่จัดเก็บข้อมูลออนไลน์เพิ่มเติมจากที่ทางมหาวิทยาลัยจัดสรร เพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน		
7.5 The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	จาก SAR หน้า 72 หลักสูตร ระบุ มหาวิทยาลัยฯมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้เรียน เช่น -สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ บริการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ บริการห้องตัดต่อสื่อมัลติมีเดียและถ่ายทำสื่อการเรียนการสอน -สำนักวิทยบริการ เพื่อใช้ในการค้นคว้าข้อมูล การพิมพ์งาน และการทำงานต่าง ๆ แก่อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรสายสนับสนุน	จากการสัมภาษณ์นักศึกษา สะท้อนว่ายังมีจุดอับสัญญาณโดยเฉพาะบริเวณชั้นบนสุดของอาคารคณะครุศาสตร์ และยังมีข้อร้องเรียนจากนักศึกษาว่าสัญญาณ Wi-Fi ในบางพื้นที่ไม่เสถียร ส่งผลต่อการเรียนการสอน **คณะ /มหาวิทยาลัย พึงพิจารณา** ทบทวนประสิทธิภาพและความครอบคลุมของระบบเครือข่ายในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
	มีการดูแลระบบและการให้บริการดำเนินการโดยสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอด 24 ชั่วโมง			
7.6 The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	จาก SAR หน้า 72-74 หลักสูตร ระบุ หลักสูตรใช้แนวทางการดำเนินงานของคณะครุศาสตร์ในการกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัย/สิ่งแวดล้อม มาตรฐานความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ มาตรฐานความปลอดภัยในอาคาร และผู้ที่มีความต้องการพิเศษ โดยมาตรฐานที่หลักสูตรดำเนินการเป็นหลัก คือ 5ส	จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า ไม่มีการสื่อสารข้อมูลจากทางมหาวิทยาลัย คณะ และหลักสูตร เกี่ยวกับระบบมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัย การจัดการภาวะฉุกเฉิน หรือการอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ เช่น ทางลาด ห้องน้ำ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนเกี่ยวกับการสื่อสารกับนักศึกษาเกี่ยวกับระบบมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัย และการเข้าถึงสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษให้ชัดเจน	3	
7.7 The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	จาก SAR หน้า 74 หลักสูตร ระบุ มหาวิทยาลัย และคณะ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคมและจิตใจเพื่อให้เอื้อต่อการเรียน การวิจัยและคุณภาพชีวิตส่วนบุคคล เพื่อช่วยให้นักศึกษาบรรลุ PLOs โดยครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านกายภาพ ด้านสังคม	ข้อมูลการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษายังต้องการพื้นที่อ่านหนังสือ ค้นหาข้อมูลวิจัย และทำประชุมย่อยหลังเวลาราชการเพิ่มเติม รวมทั้งมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร เนื่องจากบางพื้นที่ไฟยังไม่สว่างเพียงพอ และทำให้นักศึกษารู้สึกไม่ปลอดภัยในช่วงเวลาดังกล่าว หลักสูตร/คณะพึงพิจารณา ทบทวนการจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ ทางสังคม และจิตใจที่ส่งเสริมส่งเสริมสุขภาวะ การจัดการศึกษาการวิจัยของนักศึกษา	3	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
7.8 The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.	จาก SAR หน้า 75 หลักสูตร พบว่า - มหาวิทยาลัยมีระบบประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนผ่านแบบประเมินสมรรถนะกลาง (Core Competency) มีการประเมินปีละ 2 ครั้ง ทั้งการประเมินตนเองและการประเมินโดยผู้บังคับบัญชา พร้อมทั้งแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรรับทราบ - มหาวิทยาลัย และคณะได้กำหนดสมรรถนะเพิ่มเติมและสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน โดยสมรรถนะสายสนับสนุนที่นักศึกษาประเมินในการให้บริการ ได้แก่ 1) สมรรถนะในการจัดการห้องเรียน รวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์ ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน 2) สมรรถนะในการจัดการห้องปฏิบัติการให้มีสภาพพร้อมใช้งาน 3) สมรรถนะในการจัดการสารสนเทศและ เทคโนโลยีการสื่อสาร 4) สมรรถนะในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) สมรรถนะในการจัดการเครือข่ายการสื่อสาร 6) สมรรถนะในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพด้านความปลอดภัย 7) สมรรถนะในการจัดการด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ซึ่งสมรรถนะดังกล่าวเป็นทักษะตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่ามหาวิทยาลัยไม่มีการกำหนดสมรรถนะเฉพาะของบุคลากรสายสนับสนุนแต่ละตำแหน่งตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยังไม่การดำเนินการประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่สอดคล้องความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักสูตรพึงพิจารณา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่สะท้อนความต้องการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในระดับหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำไปใช้ประเมินและพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนให้สอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
7.9 The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.		จากการสัมภาษณ์นักศึกษาและผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีการประเมินคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกครอบคลุมสิ่งสนับสนุนทุกประเภทในภาพรวม เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการนักศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า คณะและหลักสูตรยังไม่ดำเนินการวางแผนนำผลประเมินมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการพัฒนาคุณภาพของสิ่งสนับสนุนอย่างเป็นระบบ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนการนำผลการประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการ และแสดงผลลัพธ์ของการปรับปรุงอย่างชัดเจน	1	
8. Output and Outcomes				
8.1 The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.		จาก SAR จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.หลักสูตรยังไม่มีการดำเนินงานทั้งเป็นระบบครบทั้ง Established–Monitored–Benchmarked โดยข้อมูลส่วนใหญ่ยังดึงจากระบบกลางเป็นครั้งคราว และหลักสูตรยังไม่มีฐานข้อมูลที่สามารถติดตาม Pass Rate, Dropout Rate และ Average Time to Graduate อย่างต่อเนื่องและตรวจสอบย้อนกลับได้ 2.ไม่พบการกำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลาการวิเคราะห์ ค่าเป้าหมาย หรือระดับเตือนความเสี่ยง ตลอดจนการวิเคราะห์สาเหตุและผลของมาตรการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		3.ไม่พบการกำหนดหลักสูตรหรือหน่วยงานคู่เทียบที่เหมาะสม เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ ศึกษาวิธีดำเนินงานของคู่เทียบ และนำผลไปใช้ปรับปรุงการคงอยู่และการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนและพัฒนาฐานข้อมูลรายรุ่นที่ติดตามอัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน และระยะเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลาการวิเคราะห์ ค่าเป้าหมายและเกณฑ์เตือนความเสี่ยง วิเคราะห์สาเหตุของกรณีออกกลางคันหรือสำเร็จล่าช้า และติดตามผลก่อน–หลังของมาตรการช่วยเหลือ รวมทั้งกำหนดคู่เทียบที่มีบริบทเหมาะสมเพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติที่สามารถนำมาปรับใช้กับหลักสูตรได้		
8.2 Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.		จาก SAR และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.ระบบติดตามผลลัพธ์ของบัณฑิตยังเป็นข้อมูลภาพรวมจากระบบกลาง หลักสูตรยังไม่มีระบบการติดตามความสามารถในการทำงาน (Employability) เพื่อสะท้อนถึงประสิทธิภาพและคุณค่าของการศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ 2.การติดตามยังเน้นภาวะการมีงานทำมากกว่าการประเมินสมรรถนะในการทำงานจริง ของบัณฑิต โดยยังไม่มีเครื่องมือและกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครูวิทยาศาสตร์ จากการสัมภาษณ์พบประเด็นที่ควรนำมาพัฒนา เช่น ความสามารถด้านจิตวิทยาผู้เรียน การจัดการอารมณ์และชั้นเรียน ตลอดจนทักษะงานเอกสารและระบบราชการของสถานศึกษา	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		3.ไม่พบผู้รับผิดชอบ รอบเวลาการติดตาม และกระบวนการนำข้อมูลไปกำหนด Action อย่างชัดเจน 4.ไม่พบการกำหนดคู่เทียบและศึกษาคู่เทียบ (Benchmark) ที่เหมาะสมเพื่อเรียนรู้และนำผลมาใช้ปรับปรุง **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนระบบติดตามบัณฑิตอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมการมีงานทำงานตรงสาขา ระยะเวลารอคอยงาน การประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาต่อ ควบคู่กับการประเมินสมรรถนะในการทำงานจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต กำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลาการติดตาม และนำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับหลักสูตรหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมกำหนดคู่เทียบที่มีบริบทเหมาะสมและศึกษาวิธีดำเนินงานของคู่เทียบเพื่อนำมาพัฒนาผลลัพธ์ของหลักสูตร		
8.3 Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.		จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.การจัดการข้อมูลการวิจัยยังไม่เป็นระบบในระดับหลักสูตร โดยผลงานของอาจารย์ส่วนใหญ่จัดเก็บเป็นไฟล์แยกส่วนในพื้นที่ส่วนบุคคลหรือ Google Drive แต่ยังไม่มีทะเบียนหรือฐานข้อมูลกลางที่กำหนดรายการข้อมูล วิธีนับ รอบเวลาการปรับปรุง และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำให้ไม่สามารถติดตามแนวโน้ม ปริมาณ คุณภาพ และผลกระทบของผลงานในภาพรวมได้อย่างต่อเนื่อง 2.ไม่พบการกำหนดและการศึกษาคู่เทียบที่เหมาะสมและการนำข้อมูลจากคู่เทียบมาใช้กำหนดเป้าหมายหรือปรับระบบส่งเสริมการวิจัย	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		หลักสูตรพึงพิจารณา ทบทวนระบบฐานข้อมูลผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และกิจกรรมวิจัยของทั้งอาจารย์และนักศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลาการปรับปรุงข้อมูล นิยามและวิธีนับผลงาน ประเภทและระดับการเผยแพร่ คุณภาพ การอ้างอิง การนำไปใช้ประโยชน์ และผลกระทบ พร้อมกำหนดเป้าหมายและคู่เทียบที่มีบริบทเหมาะสม เพื่อนำผลการติดตามและ Benchmarking ไปกำหนดมาตรการพัฒนาการวิจัยและติดตามผลในรอบถัดไป		
8.4 Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.		จากการการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.หลักสูตรยังไม่มีข้อมูลการวัดการบรรลุ PLOs ของผู้เรียนในระดับหลักสูตร เนื่องจากระบบการประเมิน PLO ใน R1.5 ยังไม่ถูกพัฒนาและดำเนินการอย่างเป็นระบบ 2.ไม่พบกระบวนการกำกับติดตามผลการบรรลุ PLO เพื่อนำไปกำหนดมาตรการปรับปรุงและติดตามผลในรอบถัดไป **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนระบบการประเมินการบรรลุ PLOs ให้สมบูรณ์ก่อน โดยกำหนดแผนการประเมิน PLO แต่ละข้อ ระบุรุ่นนักศึกษาที่ประเมิน รายวิชา/ชิ้นงานหรือการประเมินสำคัญ วิธีการประเมินทางตรงและทางอ้อม เครื่องมือ เกณฑ์และค่าเป้าหมาย จุดเวลาวัด และผู้รับผิดชอบ จากนั้นรวบรวมข้อมูลจริง สังเคราะห์ผลราย PLO และรายรุ่น วิเคราะห์ประเด็นที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย และนำผลไปกำหนดแนวทางปรับปรุง พร้อมติดตามผลในรอบถัดไป เพื่อให้	1	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		สามารถยืนยันความสำเร็จของหลักสูตรตาม PLOs ได้อย่างเป็นรูปธรรม		
8.5 Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีการรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านระบบกลางของมหาวิทยาลัย ควบคู่กับการประชุมและเวทีสะท้อนความคิดเห็นกับโรงเรียนเครือข่ายและสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งมีการประเมินจากนักศึกษาในประเด็นการบริหารหลักสูตรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และมีการส่งแบบประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพไปยังสถานศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต จึงถือว่าหลักสูตรมีช่องทางรับข้อมูลจาก Stakeholders หลายกลุ่มอยู่แล้ว	จาก SAR และการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1.ระบบข้อมูลความพึงพอใจยังไม่สามารถสะท้อนบริบทของหลักสูตรครูวิทยาศาสตร์ได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากพึ่งพาแบบประเมินกลางของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก ซึ่งมีลักษณะกว้างและไม่จำเพาะต่อบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม อีกทั้งข้อมูลใน SAR ยังแสดงผลในลักษณะภาพรวมมากกว่าการจำแนกผลตามกลุ่มและรายประเด็น จึงยากต่อการระบุว่า Stakeholder กลุ่มใดพึงพอใจหรือมีข้อกังวลเรื่องใด 2.ไม่พบระบบที่ชัดเจนในการกำหนดผู้รับผิดชอบ วิเคราะห์ผลนำประเด็นสำคัญไปกำหนดมาตรการปรับปรุง และติดตามผลหลังการดำเนินงาน 3.ไม่พบการกำหนดคู่เทียบหรือการใช้ Benchmarking เพื่อพัฒนาระดับความพึงพอใจ **หลักสูตรพึงพิจารณา** ทบทวนเครื่องมือประเมินความพึงพอใจที่จำเพาะต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม เช่น นักศึกษา อาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต และสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ กำหนดประเด็นประเมินให้สัมพันธ์กับบทบาทและประสบการณ์ของแต่ละกลุ่ม วิเคราะห์ผลแยกเป็นรายประเด็นและแนวโน้มย้อนหลัง พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบและนำประเด็นที่ต่ำกว่าเป้าหมายไปจัดทำแผนปรับปรุง ติดตามผลในรอบ	2	

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating	Overall
		ถัดไป และกำหนดคู่เทียบที่เหมาะสมเพื่อใช้เรียนรู้และพัฒนาระบบต่อไป		

ข้อค้นพบเพิ่มเติม (ถ้ามี)

(จากการสัมภาษณ์ ตรวจเอกสารหรืออื่น ๆ)

1.**หลักสูตรมีศักยภาพด้านบุคลากรและมีแนวปฏิบัติที่ดีในบางรายวิชา แต่การดำเนินงานยังพึ่งพาบุคคลมากกว่าระบบ** โดยเฉพาะการออกแบบ CLOs การจัด Active Learning การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งพบตัวอย่างที่ดีชัดเจนในบางรายวิชา แต่ยังไม่ขยายเป็นแนวปฏิบัติร่วมของทั้งหลักสูตร

2.**การปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2568 ยังไม่สะท้อนการออกแบบหลักสูตรใหม่จากข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างชัดเจน** เนื่องจากโครงสร้างและรายวิชาส่วนใหญ่ยังคงต่อเนื่องจากหลักสูตรเดิม ขณะที่การใช้ Stakeholder Needs, Reference และ Backward Curriculum Design ยังไม่สามารถแสดงร่องรอยการนำมาใช้ในการตัดสินใจออกแบบหลักสูตรได้อย่างเป็นระบบ

3.**ข้อมูลสำคัญเพื่อการบริหารหลักสูตรมีอยู่หลายส่วน แต่ยังจัดเก็บกระจัดกระจายและไม่เชื่อมโยงกัน** เช่น ความก้าวหน้าของนักศึกษา ผลงานวิจัย ผลการสำเร็จการศึกษา ข้อมูลบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้ยังไม่สามารถใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์แนวโน้ม ตั้งเป้าหมาย เปรียบเทียบ และติดตามผลการปรับปรุงได้เต็มที่

4.**นักศึกษาระดับปริญญาเอกได้รับการดูแลใกล้ชิดจากอาจารย์ แต่ความยืดหยุ่นในการพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคลยังมีข้อจำกัด** โดยเฉพาะการเลือกเรียนรายวิชาเลือกที่ในทางปฏิบัติยังต้องตกลงเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงอาจไม่ตอบสนองต่อหัวข้อดุษฎีนิพนธ์หรือความสนใจเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (ถ้ามี)

(สำหรับผู้บริหาร + อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร + อาจารย์ผู้สอน)

1.สำหรับผู้บริหารคณะและมหาวิทยาลัย พึงพิจารณาพัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารหลักสูตรตามแนวทาง OBE ให้เป็นระบบเดียวกัน ทั้งฐานข้อมูลผลลัพธ์การศึกษา ระบบติดตามนักศึกษารายรุ่น ระบบข้อมูลผลงานวิจัย การติดตามบัณฑิต และระบบ Benchmarking เพื่อให้หลักสูตรสามารถนำข้อมูลมาใช้ตัดสินใจและพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง

2.สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พึงพิจารณาทบทวนกระบวนการบริหารหลักสูตรให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การใช้หลักสูตรหรือกรอบอ้างอิง การกำหนด PLOs การวิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็น การออกแบบโครงสร้างรายวิชา การกำหนด CLOs การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการประเมินการบรรลุ PLOs พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบ รอบเวลา และหลักฐานที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างชัดเจน

3.สำหรับอาจารย์ผู้สอน พึงพิจารณาร่วมกันพัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยกำหนด CLOs ให้มีคุณภาพ ออกแบบ Active Learning และ Assessment ให้สอดคล้องกับ CLOs และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แนวปฏิบัติที่ดีไม่จำกัดอยู่เฉพาะบางรายวิชา

4.ในระดับนโยบายของหลักสูตร ควรเพิ่มความยืดหยุ่นในการสนับสนุนความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคลของนักศึกษาปริญญาเอก โดยเฉพาะระบบรายวิชาเลือก การให้คำปรึกษา และกิจกรรมวิชาการที่เชื่อมโยงกับหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ เพื่อส่งเสริมความเป็นอิสระทางวิชาการและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในระดับปริญญาเอกอย่างแท้จริง